

Jeugd en Arbeidsmarkt

Presentatie Rotary Assen
Motel Van der Valk, Assen, 31 oktober 2013

Prof. dr. Jouke van Dijk, Hoogleraar Regionale Arbeidsmarktanalyse
Rijksuniversiteit Groningen, Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
Basiseenheid Economische Geografie

Voorzitter/directeur Waddenacademie-KNAW

SER Noord-Nederland: deskundige Scholing en Arbeidsmarkt

Email: jouke.van.dijk@rug.nl

www.joukevandijk.nl

Trends

1. Economische groei stagneert: crisis is nog niet over
2. Regionale verschillen nemen af en positie Randstad verschuift
3. Krimp/vergroezing: beroepsbevolking neemt af
4. Ruimtelijke concentratie rond steden en ruimtelijk uitsortering van banen, werkloosheid en bevolking
5. Kennisintensivering, opleidingsniveau stijgt: maar ook 250.000 analfabeten en 1,5 miljoen laaggeletterden
6. Toenemende mobiliteit, 'Nieuwe Werken' (migratie, pendel en wonen)
7. Veranderende arbeidsverhoudingen (flexibiliteit, ZZP, employability)
8. Veranderende competentie-eisen en mismatch vraag en aanbod
9. Decentralisatie van (arbeidsmarkt)beleid door rijk naar gemeenten

Economische crisis

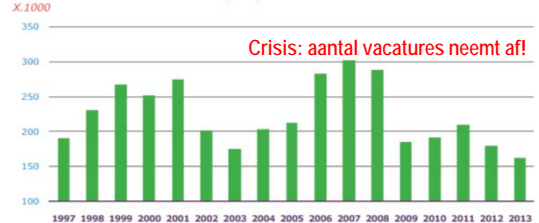
Figuur 1.7 Ontwikkeling van het aantal banen per kwartaal, tot en met het tweede kwartaal 2013 (ten opzichte van hetzelfde kwartaal voorgaand jaar) (CBS)

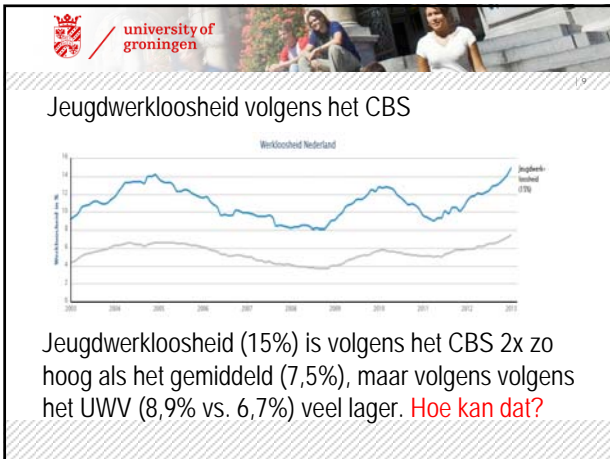
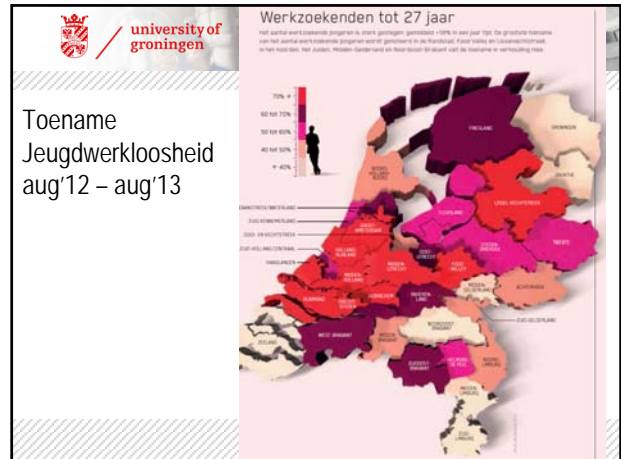
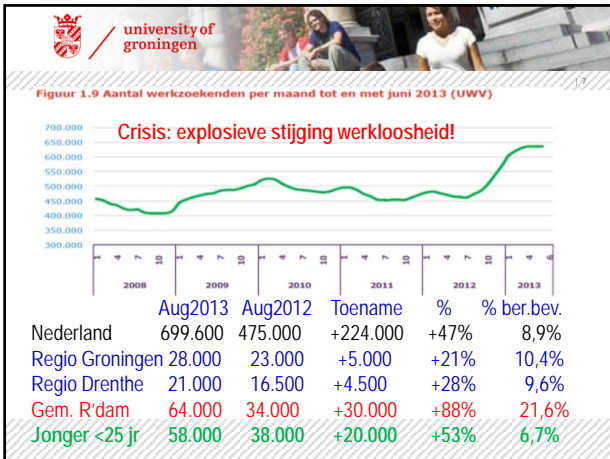

Figuur 1.8 Ontwikkeling van de beroepsbevolking per kwartaal, tot en met tweede kwartaal 2013 (ten opzichte van hetzelfde kwartaal voorgaand jaar) (CBS)

Figuur 1.4 Aantal ontstane vacatures per kwartaal, tweede kwartaal 1997 – tweede kwartaal 2013 (CBS)

university of groningen

CBS cijfers aanleiding tot maatregelen:

Gepubliceerd: 5 maart 2013 10:13
Laatste update: 5 maart 2013 14:39

Deel:

Geld en ambassadeur voor aanpak jeugdwerkloosheid

Het kabinet trekt in 2013 en 2014 50 miljoen uit om de jeugdwerkloosheid beter aan te kunnen pakken.

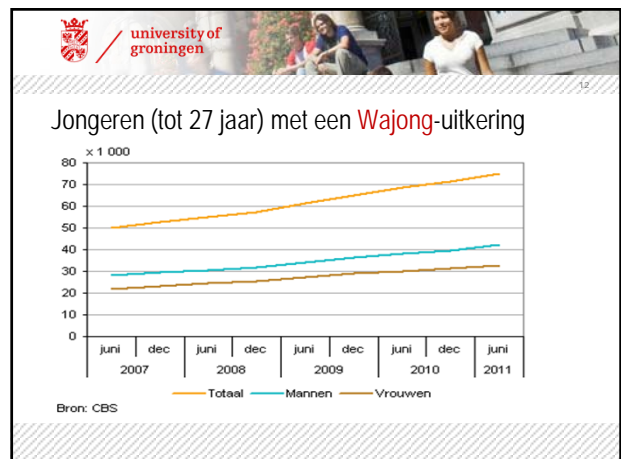
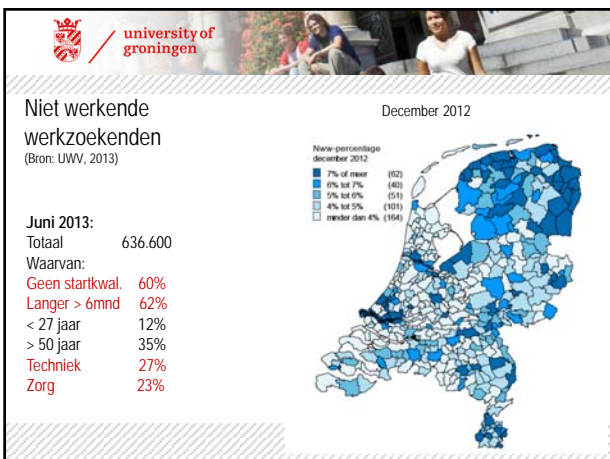
[Bekijk video](#)

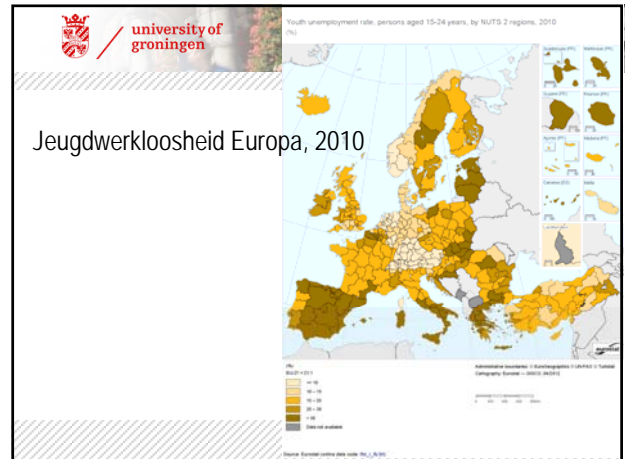
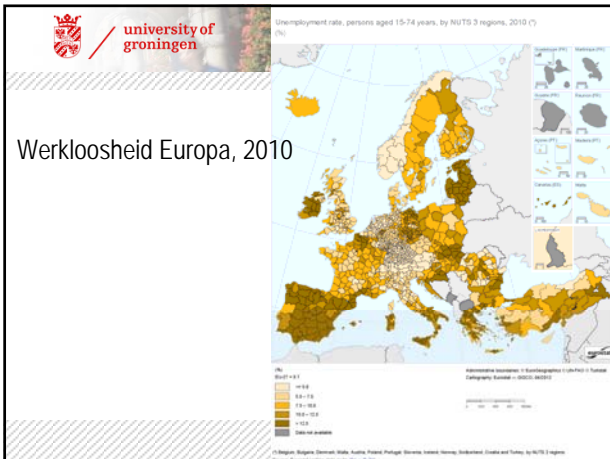
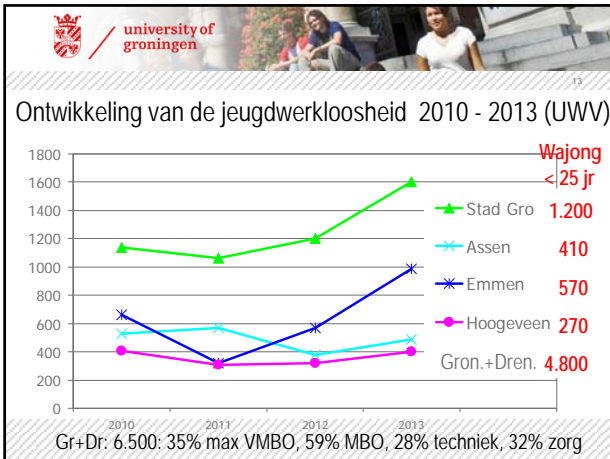
0.a. Techniekpact

Dat maakt minister Lodewijk Asscher (Sociale Zaken) dinsdag bekend op een persconferentie. Ook komt er een ambassadeur die de aanpak van jeugdwerkloosheid 'een gezicht moet geven'.

Dit bedrag komt deels (35 miljoen) uit een potje van 100 miljoen dat was gereserveerd voor de aanpak van werkloosheid onder jongeren en ouderen. Het kabinet voegt hier nog 15 miljoen aan toe vanuit het ministerie van Onderwijs.

Foto: ANP

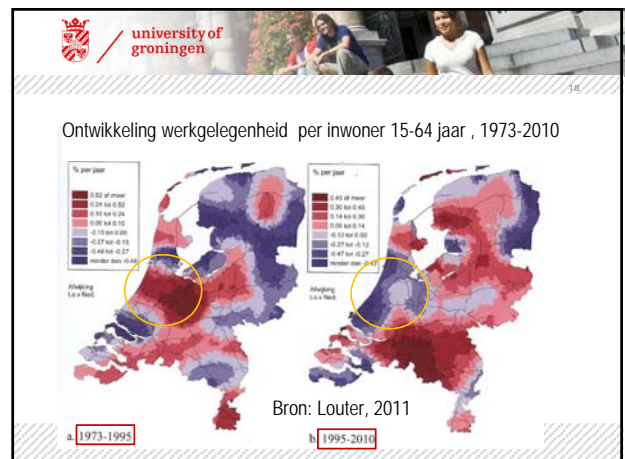

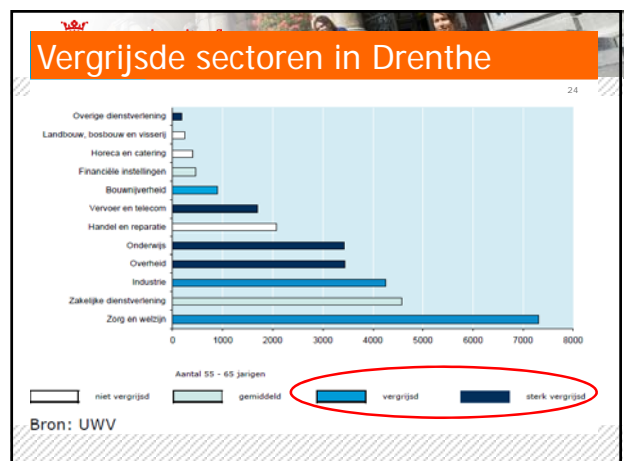
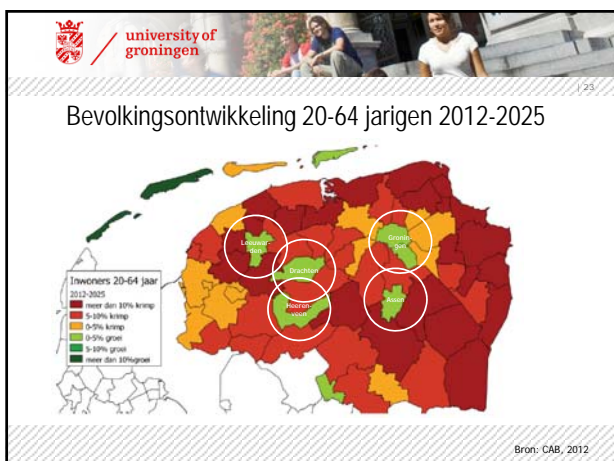
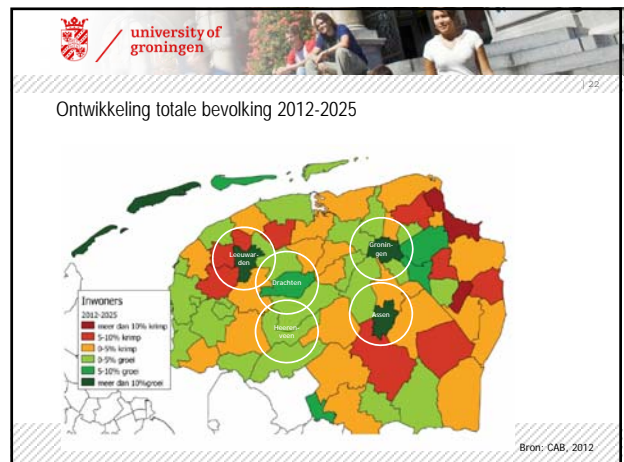
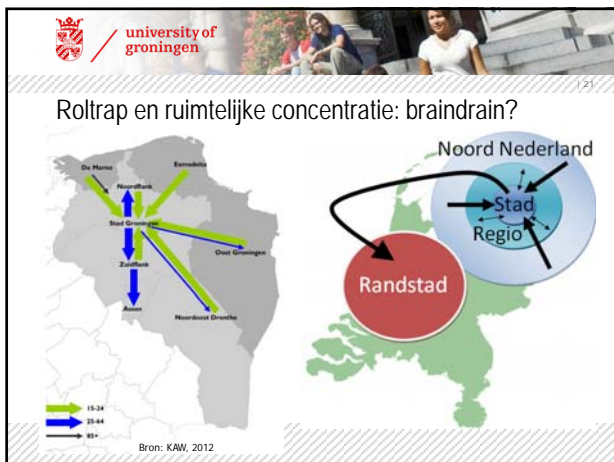
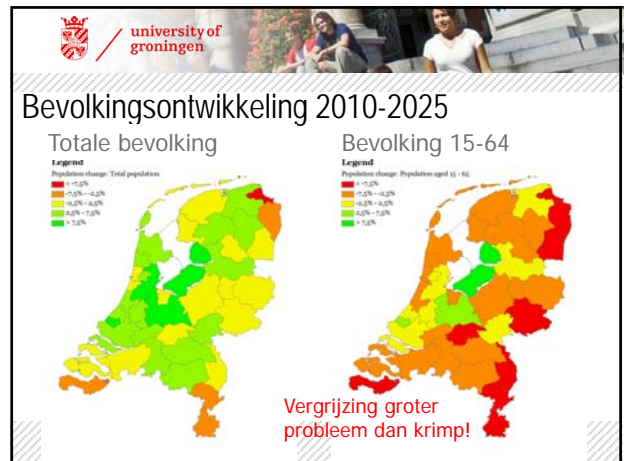
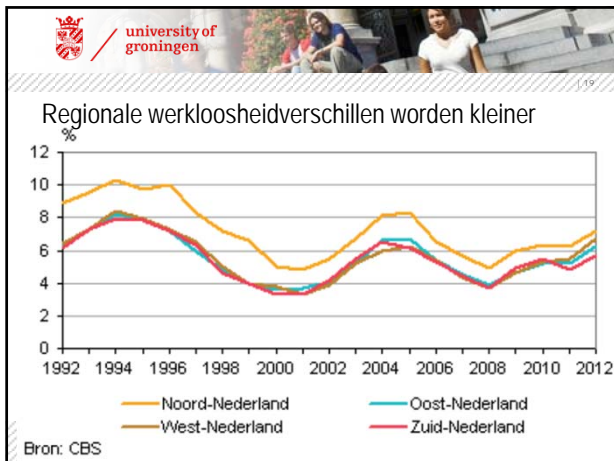

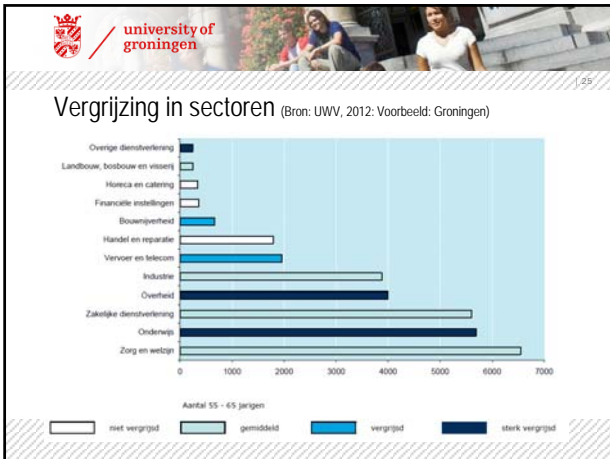
university of groningen

19

Lange termijn trends

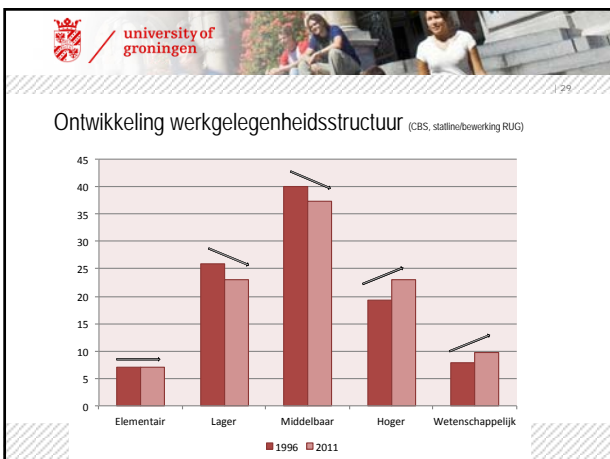
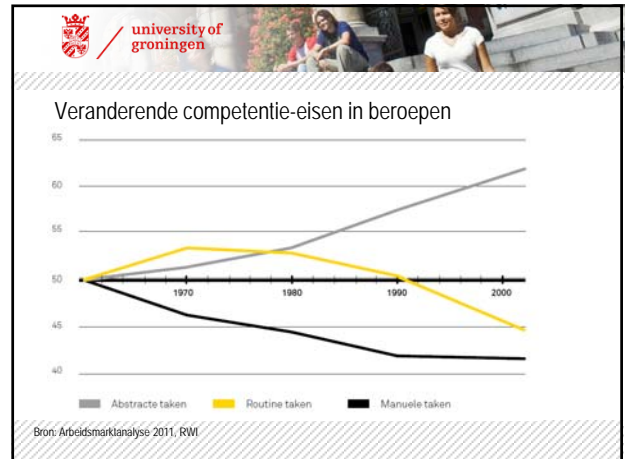
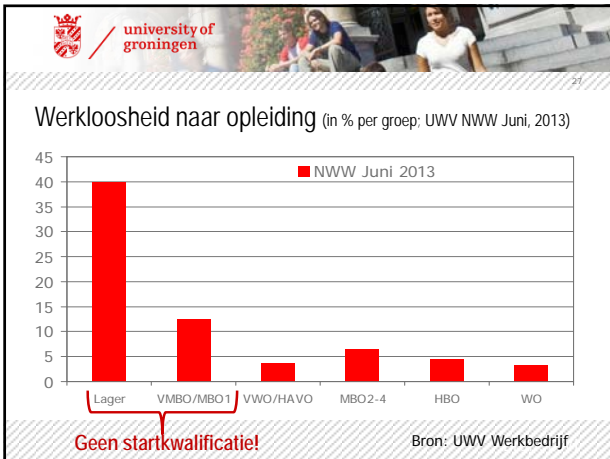

university of groningen

26

Opleiding en scholing

university of groningen

Bron: Literacy for life, 2011.

Moeten zgn. 'pret'opleidingen als diervverzorging, kapster worden afgeschaft?

university of groningen

Krijgen schoolverlaters werk in het eigen domein?

Aansluiting huidige functie naar niveau en richting (%)

	Werkzaam in kernvormen	Horizontale mismatch	Verticale mismatch	Dubbele mismatch
MBO-BOL 1	63	21	3	12
MBO-BOL 2	52	17	10	21
MBO-BOL 3	60	10	12	18
MBO-BOL 4	69	11	6	15
MBO-BBL 1	51	11	15	37
MBO-BBL 2	57	11	15	17
MBO-BBL 3	61	11	15	9
MBO-BBL 4	77	5	14	4
HBO	65	11	13	10

Bron: ROA, 2013

Is dit nou een probleem? Waar zegt dit wat over?

university of groningen

ROC brochure:

'De leerling is onze klant, niet het bedrijfsleven'

Een beroepsopleiding is geen bedrijfsopleiding!

university of groningen

Conclusies

- › Economische crisis duurt lang, achterstand Noorden wordt kleiner
- › Voorlopig geen krimp, wel vergrijzing: bevolking concentreert zich in de steden, platteland vergrijs
- › Crisis verhuult vergrijzingsprobleem → **krapte komt**
- › Voldoende kennis over aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt?
- › Kan dat beter? Ja, maar in zeer beperkte mate → **het blijft schieten op bewegende doelen!**

Ook opleiding techniek en zorg geen baangarantie op lange termijn

Maar: niet iedereen kan alles leren: functies afstemmen op capaciteiten werknemer
Nodig is een Human Capital Agenda

university of groningen

Groningen krijgt 1,6 miljoen voor aanpak jeugdwerkloosheid - Mobeil - RTVNoord.nl Page 1 of 3

RTVNOORD

Home Nieuws Sport Weer Video Gids Tekst

Groningen krijgt 1,6 miljoen voor aanpak jeugdwerkloosheid

De regio Groningen-Noord-Drenthe ontvangt 1,6 miljoen euro aan subsidie voor de aanpak van jeugdwerkloosheid.

In het gebied zitten ruim 4.500 jongeren zonder werk. Het geld is afkomstig van het Rijk. Landelijk is hiervoor honderd miljoen euro beschikbaar gesteld.

Wethouder Ton Schroor (D66) ziet het geld als een 'aanjaagsubsidie'. "In een tijd van crisis is het lastig om werk te vinden. Daarom gaan we die 1,6 miljoen gebruiken om bijvoorbeeld bedrijven een steuntje in de rug te geven." Zo kunnen zij de werkloze jongeren aan een baan helpen.

Groningen heeft met 1,6 miljoen euro het maximale subsidiebedrag binnengesleept.

Gepubliceerd: woensdag 30 oktober 2013 17:57
Gewijzigd: woensdag 30 oktober 2013 17:57

university of groningen

Slim investeren in:

- › Krimp en Basisonderwijs: kwaliteit basisonderwijs is veel belangrijker dan de rol van de school voor leefbaarheid → scholen > 100 leerlingen + schoolvervoer
- › Voorkomen voortijdig schoolverlaten, voorkom verloren generatie en instroom in de Wajong → **een "verkeerde" opleiding is beter dan "geen" opleiding, desnoods pretopleiding!**
- › Middelbaar onderwijs: afstemming ROC's over opleidingen, niet overal kan alles, samenwerking met bedrijven essentieel, maar: **een beroepsopleiding is geen bedrijfsopleiding** (opleiding + vaardigheden); stages noodzakelijk, juist nu met de crisis
- › Lange termijn: veranderende competenties: 21st century skills
Grote bedrijven snappen dat, MKB vaak niet → **spagaat ROC's**